

det i Stand til at ernære en større Befolkning end nu, og derved faar denne Bevilling jo en stor nationaløkonomisk Betydning.

For Øjeblikket er det saaledes, at Tilvæksten i Befolkningen drager bort fra Landdistrikterne enten til Byerne, eller til Udlandet, navnlig til Amerika. Hvad Tilstrømningen til Byerne angaar, har man meget ofte beklaget sig over, at man derved unddrager Landbruget Arbejdskraft, som kunde anvendes derude og blive til stor Gavn for vort Land i det hele taget. Og jeg anser denne Bevilling for at være et Led i Bestræbelserne for at knytte saa mange Folk til Landbruget som muligt og derved skabe bedre Betingelser for Ernæringen af Befolkningen her i Landet. Men navnlig vilde det jo være rigtigt, om man kunde hemme Udvandringen til andre Lande; det er jo dog ikke til Gavn for Landet, at de unge og dygtige Kræfter maa vandre ud, fordi de ikke kunne skaffe sig tilstrækkelig gode Ernæringsbetingelser her i Landet. Denne Udvandring burde man dog søge at standse, saaledes at den Arbejdskraft, som derved gaar bort, kunde blive her og blive til Gavn for Landet og dets Befolkning i det hele taget.

Jeg tillod mig at omtale dette Spørgsmaal ved første Behandling, og ihvorvel det ikke ved Ændringsforslaget er nærmere betegnet, hvorledes man tænker sig denne Bevilling anvendt, vil jeg dog hende Opmærksomheden paa mine Udtalelser den Gang og atter fremhæve, at jeg tror, at en hensigtsmæssig Anvendelse af en væsentlig Del af disse Understøttelser burde ske paa den Maade, at man præmierer Ophugning af Alen ovre paa Heden, hvor det kan lade sig gøre, og hvor det behøves, for derved at foretage en grundigere Opdyrkning af Heden end den, der nu i Almindelighed foregaar. Det er jo saaledes, at der foregaar et stort Arbejde derude, men paa Grund af Mangel paa Driftskapital, Mangel paa økonomisk Evne, foregaar Opdyrkingen ikke altid, ja, jeg kan godt sige, for en stor Del, maaske for den største Dels Vedkommende, ikke paa den grundige Maade, som det var ønskeligt, at den blev dreven. Jeg vil tillige tilføje, at hvis man ikke slaar ind paa den Bane, der anvises ved dette Ændringsforslag, tror jeg, at der sker Landet en stor og betydelig Skade.

Naar man rejser noget ovre i disse Egne — og man lægger maaske særlig Mærke til det, naar man ikke opholder sig

der stadig, men er fremmed derovre —, ser man ofte fra Jernbanevognene, hvori man kører, nogle Opstablinger ude paa Heden, som ligne de Tørveskaar, som man ser i Tørvemoser. Naar man nu er bleven lidt paa det rene med, at dette ikke kan være Tørv, fordi der ingen Tørvemoser findes paa det Sted, føler man Trang til nærmere at undersøge, hvad det da kan være. Naar man saa faar talt med Befolkningen der omkring og faar set nærmere efter, hvad det er, opdager man, at det er Hedetørv, Lyngtørv, som ere skaarne af paa en stor Strækning og tørrede og opstillede paa samme Maade, som man i Tørvemoserne opstiller Tørv i Tørveskaar. Spørger man saa, hvad de bruge disse Lyngtørv til, faar man følgende Svar: Ja, dem bruge vi til Strøelse under Svin, og naar de have været benyttede dertil, bruge vi dem bagtefter til Gødning. Paa den Maade hjælper man sig ud over Gødningsspørgsmaalet. Men man gør dette Arbejde med stor Beklagelse, fordi man indser, at ved at skrælle disse Tørv af blotter man Sandet, man borttager omtrent al den Muldjord, der findes der, og derved blive store Strækninger af Heden satte i en saadan Tilstand, at det vil være en uoverskuelig Tid, inden de kunne blive tjenlige til Opdyrkning. Og paa mange Steder gaar det saaledes til, at man kun faar opdyrket et mindre Stykke af Heden, og saa afskræller man ved Siden deraf store Arealer og ødelægger dem, i alt Fald for en lang Tid, for at kunne dyrke den lille Smule, som findes ved Huset, hvor man bor. Jeg tror, at hele Befolkningen derovre er enig i, at paa den Maade kan det ikke blive ved at gaa; de kunne ikke blive ved at skrælle af i det uendelige, og naar de saa ikke kunne gøre det længere, saa komme de i Gødningstrang. Og paa den anden Side komme derved store Arealer i en saadan Tilstand, at de ere langt mindre tjenlige til Opdyrkning, end de nu ere. Derfor mener jeg, at ved at slaa ind paa den Vej, som er anført, kommer man ind paa den rette Bane; man sætter de Folk, som dyrke Heden op, i Stand til at komme i Besiddelse af flere Penge til Brug for deres Bedrift, saa at de kunne dyrke Heden op paa en mere rationel Maade end nu, og derved gavner man, som jeg har anført, ikke alene den enkelte, men ogsaa hele Landet, fordi man ved en saa rationel Opdyrkning af Heden som muligt sætter vort Land i Stand til at skaffe Ernæringsbetingelser for langt flere Folk, end der nu er, og gavner derved Landet i det hele taget. Jeg skal der-